



College van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren  
Heremastate 1  
8501 AA Joure

Joure, 2 december 2020

**Betreft: advies Keuzedocument Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West**

Geacht college,

Bij memo van 4 november 2020, zaaknummer Z.581185 uitgaande van mevrouw X, namens wethouder mevrouw L. Boelsma, is de adviesraad gevraagd advies uit te brengen over het Keuzedocument Gemeenschappelijke Regeling Fryslân West.

Naar aanleiding hiervan is op 19 november jl. een “teams-sessie” gehouden tussen een aantal leden van de Participatie-werkgroep van de adviesraad en de betreffende ambtenaren waarbij een nadere uitwisseling van informatie heeft plaats gevonden.

Wij spreken onze waardering uit voor de heldere beschrijving van de problematiek en de mogelijke keuzes die er zijn om inhoud aan de samenwerking van de deelnemende gemeenten te geven. Het document sluit goed aan bij het zogenaamde Position Paper, waarover wij eerder een positief advies hebben uitgebracht. De ombouw naar een werkleerbedrijf dat door alle deelnemende gemeenten unaniem en zonder restricties wordt gedragen, heeft onze instemming. De kracht zit in de focus op de doelgroepen Perspectiefrijk en (nieuw) beschut werk.

Wij voorzien het document hiermee van een positief advies.

Wel geeft het Keuzedocument aanleiding tot het maken van de volgende op- en aanmerkingen:

- Bij de indeling van de categorieën cliënten, wordt de categorie “Van Waarde” genoemd. In ons commentaar op de Position Paper hebben wij al ons bezwaar tegen deze term genoemd. Het is en blijft naar onze mening een denigrerende betiteling van een groep mensen en geven u in overweging een andere benaming te kiezen.

- Er wordt een aantal landelijke trends beschreven. Ons bereiken ook signalen dat er reeds voorbereidingen worden getroffen om te komen tot een wettelijke verplichting om de WSW-bedrijven om te vormen tot leerwerkbedrijven. Dit geeft temeer aan dat de landelijke "signalen" feitelijk alle kanten op schieten. Het is daarom ook goed dat de mogelijkheid wordt opgehouden om de nu in te zetten koers aan te passen. In dit licht bezien is ook voorzichtigheid geboden bij een (te snelle) afbouw van de zogenaamde werkbedrijven.
- Voor de categorie Perspectiefrijk en Van Waarde (met UWV- indicatie) wordt aangegeven dat de gemeenten opdrachten geven aan de publieke organisatie. Voor andere categorieën kunnen gemeenten opdrachten zowel bij de publieke organisatie neerleggen of deze zelf of elders laten uitvoeren. Alhoewel wij de mogelijkheid voor andere keuze dan de inschakeling van de publieke organisatie niet willen afgrendelen, voor sommige projecten en/of (groepen van) mensen is dat wellicht wenselijk, willen wij er toch op aandringen de publieke organisatie zoveel mogelijk (eventueel als intermediair) in te schakelen. Dit geeft een bredere basis aan de publieke organisatie en bundeling van kennis is daarbij een groot voordeel. Indien de publieke organisatie niet wordt ingeschakeld zouden in ieder geval dezelfde uitgangspunten moeten worden gehanteerd.
- Wij missen in het keuzedocument de plaats van de onderwijsinstellingen. Wij gaan er echter vanuit dat dit een plek vindt in het op te stellen businessplan.
- De groep inwoners die een beschutte werkomgeving nodig heeft, maar daarvoor geen UWV-indicatie krijgt, en ook niet via loonkostensubsidie bij een werkgever aan de slag kunnen, vraagt om bijzondere aandacht. Aangegeven wordt dat beperkt middelen beschikbaar zijn om deze mensen bij de publieke organisatie onder te brengen. Wij willen beklemtonen dat investeren in werk voor die groep mensen veel maatschappelijke voordelen geeft en ook leidt tot besparingen op andere beleidsterreinen, waardoor investeringen zichzelf terugverdienen. Het verdient aanbeveling als deelnemende gemeenten hiervoor een gezamenlijk (ruimhartig) beleid vast te stellen.
- Er bereiken ons signalen dat in de regio inwoners met een indicatie voor Nieuw Beschut Werk om budgettaire redenen niet worden geplaatst. Dit omdat het de gemeentelijke taakstelling en de daarop afgestemde rijksvergoeding te boven zou gaan. Dit is naar de betrokken mensen absoluut niet uit te leggen en wij achten dit zeer ongewenst. Er dient alles aan te worden gedaan in de toekomst dergelijke situaties te voorkomen.
- In de tabellen, waarin de ontwikkelingen over meerdere jaren inzichtelijk worden gemaakt, worden niet vergelijkbare eenheden (arbeidsjaren/aantal medewerkers/banen) benoemd. Het zou goed zijn hier te kiezen voor eenduidigheid.
- Graag zien wij in het document voor wat betreft de financiële duiding ook aangegeven welke bezuinigingen gehaald worden door meer plaatsingen.



- Tenslotte achten we het van belang dat bij de inrichting van de governancestructuur aandacht is voor het hierin opnemen van een personeelsvertegenwoordiging, zulks afgezien van de wettelijk verplichte instelling van een ondernemingsraad.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein De Fryske Marren,

H.J. Laros, voorzitter

J. Bosma, secretaris